

Latviefch u Awisse.

—♦—

Nr. 41. Zettortdeenā 11tā Oktobra 1834.

Taunas finnas.

Wissnelaimigaka deena schahs pagahjuschas wassaras gan bija 22tra deena Juli mehnesccha. Schinnideenā krusa Kursemme un Widsemme padarrija wairak ne ka simts tschetrdesmitstuhksiofchi banko rublus wehrte skahdes pee fehjumeem.

No Rihgas 7tā Oktober. Schodeen muhsu zeenigs general-superdents von Kloftikke eefwehstiks. —

No Leimanna - muischas (Widsemme, Wezs-Peebalgas draudse) 10tā Septembera. — Schē weens fainineeks no 14 puhereem kartupelu, ko bija isdehstijis, tikkai 7 puhrus rudden eedabbuja. Turklaht scheem kartupeleem jau bija I tulli garri afni isdihgschi. Lai nu seemā wihrs un faime peeteek! Ahbelu- un kesbehru-kohki, kas jau schogadd auglus nessuschi, sahft atkal seedin. — Lihds schai deenai mums nebija wehl salna bijusi. — Wissi kahposti tahrpu apehsti, ta, ka isgremsti fazzeni ween pahri palifikuschi. Bet jabrihnahs, ka tomehr dascham fainineekam pa starpam labbi smukki kahposti isdewuschees. Safka, tas nahkoht no ta, ka kahpostus effoht aplehjuschti ar uhdeni no tahdeem maseem dihkscheem kur skalbi (Kalmus) papilnam aug. Nahburgi gribbeja — bet par wehlu! — no eemanntotas gudribas labbu baudiht un sawus noehtsus kahpostus arri ar skalb = uhdeni laistiija un re! tahrpi tahdam, ar finarschotu uhdeni aplaistitam fazzenam nekahpe wirsū. No zittahm pusfehm klausam, kahpostus effoht no tahrpu = schohlehm isglahbuschi, skudra = puhlus ar wisseem gruscheem dahrssos nesdam; skudres gauschi muddigas effoht, tahrpus nogalloht. — Schinnideenās redsejam 4 gaddus wezzu behrnu, kam enliska behrnu = wahjiba ar Sprantscha = waini kohpā tik nikni bija, ka wairak nedē eet, nedē stahwoht warreja, un kas daktoreem jau ka neahrstejams bija nahwei atwehlehts, us reist

spirgtu wezzalu. Laikam katis prastija: Kas to behrnu isahrsteja? — Un behrnu wezzaki atbild: Ke hneekzeema Maija, semneeze no Wainascha-muischas, Walmihres br. t. aprinksi. Schi feewina jau fahdu 100 tahdu behrniniu, no mallumallahm pee winnas sanestus, tohs wan-nōs ar sawadahm mescha = sahlehm fautedama, irr ahrstejusi. Lai Deewa usturr feewinas imdru prahtu un lai winna wehl ilgi pasaulei deen zaur sawu simaschanu: bet lai winna arri zitus us tahdu ahrsteschanu eemahzitu; jo pau-schana labbai leetai katurbrihd peeklahjigaki, ne ka skaudiga paslehpuschana!

Widsemme, Wiliandes bruggu - teefas aprinski (masaja Jahna - basnizas draudse, ko Tggau-nissi: Kolga - Jaani fi'elkond dehwe) feewa, pirimo reisi us gruhtahm kahjahm gahjusi, 24tā August-deenā dseindeja wezzeligu meitini un lihds 25ta August prett wakkaru bes kahdahm ihpaschigahm sahpehm gultā turrejahs. Bet nu sahpes jo warrigi feewai uskritte un lihds 28tu August nemittejahs un nu winna dseindeja ohtru behrnu, dehlinu. — Tad nu schis dwihnu-pahrs wezzumā pilnas 4 deenas starpigs. Abbi behrni dīhwo.

Slehsieru-, Beemeru- (Escheku-) un Mehru- (Morawas-) semmē 20tā deenā Mei mehnescħā rudsi wissas eelejjas nosalluschi. Wengeru-, Ghstreikeru- un Mehru- semmē zaur pahrleeku un ilgu fausumu mas no tihrumeeem mantohs; Brandenburgeru- (Pruhschobs) un Sakschu-semmē laudis zerre widdeju eenahfschanu no laukeem. Algri sehti linni tur gandrihs wissur slitti isdewuschees un tannis semmēs, fur dauds linni tohp sehti, ka Beemerobs, Slehsierobs un Mehrobs taggad jau linni diwitiķi augusti geld, ka pehrnajā gaddā un warr palautees, zena wehl buhshoht zeltees. — Wengerobs, fur taggad jau 100 mahrzini seena $1\frac{1}{2}$ rubli sudraba maksajoh, no leeleeem aitekleem teek pulks aitu us seemas-

barribu dohti, ar to funtrakti, pawassarā tikkai pufsi ween atpakkat dabbuh, un ar to peeflohgū: ja nohte wehl leelaka zeltohs, tad wehl aitekla fungs no tāhs pusses, ko atpakkat dabbu, pufsi willas un pufsi-skaitli jehru tam barrotajam at-dohschoht. Tadehl arri schkeetams, willa nah-koschu gaddu warreni zenā kahpschote.

Preefch diwi gaddeem, kad Kolera-fehrga Londoni tik breefinigi vlohsijahs, dakteri nomannija, schi wahjiba wisswairak tahdeem laudim us-frihtoht, kas leekai dserfchanai padewuschees. Taghez waldischanu luhdse, lai teefas = fullaineem pawehl, ikriht wissas eelās laudim tahdus leelus drifketus papihrus isdballit, kur tee wahrdi las-fami: Brandawihna = dsehrageem wisspas-preefch fehrga usnahf. — Taggadin avisés laffam, Sweedru = semmē schi patte Kolera = fehrga schinni wassarā dauds zilwekus nah-wejoh un (Gotenburges pilfehtā (no 18,000 eedsihwotajeem) no 2tra Juli lihds 4tu August 1255 zilweki nomirruschi. Bet arri sché ahristi weenprahrti nosazzijuschi, brandwihna = dserfchana schinni fehrga gauschi skahdiga rahdotees un Sweedru = tautas aistahwetaji Rehninu lubgu-schi, lai schogad Sweedru = semmē pawissam brandawihna dedsinafchanu aisleeds. — Stokolmē sehrgā nomirre lihds August mehnescha bei-gumam 1273 zilweki.

No Praha gas, Beemeru jeb Tscheku = semmē. Tur nafti no 28ta us 29tu Janvara Pot-tenschtei muischas walsti pee Sopotnič = zeema leels veeminnams dabbas brihnumis notizzis. Jo rihtā 29ta Janvarā, kad zeema eedsihwotaji no meega zehlehs, atradde us ta prett Tschekská-Nibna = zeema pufsi gullelama slihpa pakalna, kam zeeta akmina = grunte appakschā un kur teem abbeem semneekeem Jahsep Diblik un Jan Tschisek tihrumi peederr, us weena, 18 Widsemmes mehrneeka puhrā weetas jeb 6 $\frac{1}{3}$ Krohna deschtines leela platscha stiprus semmes-plihsumus, gan no seemela us deenaswiddu, gan no rihta us wakarpuffi steeposchā, un dasch no scheemtahdeem apgrahwoteem tihruma = gabba-leem bija lihds 3 pehdi dsiltaki eekrittis. Wiss tihrumis, kas lihds schim smuks lihdens bijis, nu pawissam wairs naw pasihstams par to paschū,

jo gluschi zittahds, grawains un tā sazzih fruwesains palizzis. Lejas = pufsi tihrumam plawa akal bija gluschi sawadi pahrwehrtijusees, jo tur bija zehlusches strehku = strehkeem 2 pehdas aug-stas walles; bet sahles = wellenas wirspusse nedis pawissam zittadas palifikuschas, kā zitkahtlai-kos bijuschas, nedis apskahdetas tikkuschas. — Zaur kahdu eesahkumu schis brihnumis notizzis, wehl naw isdabhuhts.

Zau daudsreiš avisés peesihmejuschas sawadi-bas, rahdoschas schagads pagadds. Zau labs laizinsch, kamehr nohtal ahreminnes lappas pil-ditas ar garrahm istahstischahanahm par marrigu sturmju negantahm pobstischahanahm eeksch tahn, mums prett wakarpuffi gullofchahm semmehm. Taggad atrohdam Kreeviskā avisē, ko par: „Seemela bitti,” freewiskt: „severnaja ptshela” nodehrve, grahmatu, no Potschep vilsehtas, Tschernigovskaja gubernementi, raksttu, kas sunu dohd par tahdu paschū, sevishki atgahdamu dabbas = breefinu. 26ta Augustā, wakar-laikā, zehlehs sché neganta sturme, kas ispleh-tehs par semmes = strehki no 5 werstim plattumā, un kas laukus un laufa auglus dauds apskahdeja. Dauds mescha = svehri un kukkanī, mahjas lohpi un neisskaitams pulks putnu tikke no frussas no-fisti, kas arri leelu skaitli zilweku, ap to brihdi laukā buhdamu, zittu gluschi kaitigu, apskahdeja. Brihnumis arri naw, jo, pufsstundu pehz pagahjuschas breefinigas krusfchanas fwehrti, 10 graudi wehl wilke pilnu mahriziu. Kad krusfa bija beigusehs, tad usnahze tik breefnigs pehrfons, un tee sitteni tik peepeschti weens ohtra galla spahre, ka wairak neko newarreja dsirdeht, ka weenahdu nemittejami rulleschanu debbeschōs. Laiine leela, ka schinnis breefnās neweens zil-weks gallu nedabbuja.

Al. R.

Teefas fluddināfchanas.

Us pawehleschanu tāhs Keiserikas Majestees, ta Patvaldineka wissas Kreewu Walts ic, ic, ic, tohp no Wahrmes pagasta teefas wissi tee, kam tais-nas prassfchanas pee ta Wahrmes sainneeka Rauku Ahdama buhtu, kas sawas mahjas inventariuma truhkuma, magashnes un zittu parradu dehl wairs ne spahdams waldiht, atdewis, un par kuxa mantu kon-

Kurſe nospreesta, scheitan uſaizinati, lai lihds 17to November f. g., kas tas weenigais un iſſlehdſamais termihns buhs, woi paſchi, woi zaur weetnekeem, kur tahdi peenemmami, pee ſchibb pagasta teefas peeteizahs un tad ſagaida ko ſchi teefas pehz likumeem ſpreedihs.

Wahrmeſ pagasta teefas, 15tā September 1834. I
 † † † Zelau Ahdam, pagasta wezzakais.
 (Nr. 39.) G. F. Ehrhardt, pagasta teefas frihwelris.

* * *
 Us pawehleschanu tafs * Keiferif Kas Majesteetes, ta Patwaldineka wiffas Kreewu Walſis ic. ic. ic., tohp no Brambergas pagasta teefas wiffi tee, kam tafnas präffichanas pee ta Brambergas fainneeka Leel Ahſchfinkelu Ahdama buhtu, par kurra mantu ſcho-deen konkufe nospreesta, uſfaukt, few eelfch to ſtarpu no 8 neddelahm pee ſchahs teefas peeteiktees, zittadi neweens wairs netaps peenemits.

Krohna Brambergas pagasta teefas, 22trā September 1834. I

G. Maiffel, pagasta wezzakais.
 (Nr. 226.) P. Paulborn, pagasta teefas frihwelris.

* * *
 Us pawehleschanu tafs * Keiferif Kas Majesteetes, ta Patwaldineka wiffas Kreewu Walſis ic. ic. ic., tohp no Puhres pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas tafnas präffichanas un mekleschanas pee ta Puhres fainneeka Zihrlu Grizza buhtu, — par kurra man-tu us Talfu aprinka teefas pawehleschanu, dehl parradu mafſchanas nespehzibas tam tſchigganam Mikkel Dumbrowski un tai Puhres muſchbas waldfchanai zaur ſchibb teefas ſpreedumu konkufe nolikta, — aizinati un ſafaukti, lai pe ſaudeſchanas ſawas teefas lihds 24to November f. g., kas par to weenigu iſſlehdſamu terminu nolikta, pee ſchibb pagasta teefas woi paſchi woi zaur weetnekeem, kur tahdi wehleti, jeb kur waijadsigs ar flahftſhwetajeem un wehrmin-dereem peeteizahs un ſagaida ko teefas ſpreedihs; ar to pamohzifchanu, ka wiffi tee, kas lihds to peeminetu terminu nebuhs peeteikuschees jeb to paſchu ka peenahkahs nebuhs wehrā nehmufchi, pebzak wairs netaps dſirdei, bet wianem muhſchiga kluffuzeſchana ußlikta. To buhs wehrā nemt!

Iſlaifis ar Puhres pagasta teefas appalſchrasta un ſehgeli tā 25tā September 1834. I
 (T. S.) † † Skrimbu Krischa, pagasta wezzakais.
 (Nr. 41.) H. Sakolowsky, pagasta teefas frihwelris.

* * *
 Us pawehleschanu tafs * Keiferif Kas Majesteetes, ta Patwaldineka wiffas Kreewu Walſis ic. ic. ic., tohp no Irmlaues pagasta teefas wiffi parradu deweji

ta lihdsſchinniga Degahles fainneeka Tſchubatu Janna, kas ſawas mahjas inventariuma trukuma magofibnes un zittu parradu labbad wairs ne ſpehdams wal-dift, atdewiſ, un par kurra mantu ſchinni deenā konkufe nospreesta, uſaizinati, lai diwju mehnefchu star-pā, prohti lihds 26to November f. g., kas tas weenigais un iſſlehdſchanas termihns buhs, ar ſawahm tafnahn parradu präffichahanm ſcheit peeteizahs, ar to peekohdinachanu, ka wehlaki wairs netaps peenemti un ſaudehs ſawu teefu.

Irmlaues pagasta teefas, 24tā September 1834. 3
 (T. S.) † † Partohm Jannis, pagasta wezzakais.

(Nr. 146.) Kollegies - Registrators E. Schrwald, pagasta teefas frihwelris.

* * *
 No Krohna Auremuſchbas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas tafnas parradu präffichanas pee ta lihdsſchinniga Auremuſchbas fainneeka Ichgeru Ulna buhtu, par kurra mantu parradu dehl konkufe ſpreefia, uſaizinati, lihds 21mo November f. g. pee ſaudeſchanas ſawas präffichanas pee ſchibb pagasta teefas peeteiktees un nolikta terminā ſanahlt.

Auremuſchbas pagasta teefas, tannī 21mā September 1834. 2

G. Kirpen, pagasta wezzakais.
 (Nr. 312.) H. Cruse, pagasta teefas frihwelris.

* * *
 Wiffi tee, kam kahdas tafnas parradu präffichanas pee ta lihdsſchinniga Grahwendahles fainneeka Vanneri Geddertha buhtu, par kurra mantu parradu dehl konkufe ſpreesta, tohp uſaizinati, lihds 17to November f. g. ar ſawahm präffichahanm un peerahdichenahm pee ſchibb pagasta teefas peemeldetees, arri nolikta terminā ſanahlt; jo wehlaki nekahdas präffichanas netaps peenemtas.

Grahwendahles pagasta teefas, tannī 20tā September 1834. I

(T. S.) † † Swanku Krischjahn, pagasta wezzakais.

(Nr. 39.) Leonh. Auerhuff, pagasta teefas frihwelris.

* * *
 No Preekules - Alſichtes pagasta teefas tohp tas pee ſcha pagasta peederigs kalleja - puifis Gihrt Chrnests, kas 1831mā gaddā ſawu meisteru, to ſchetenigu kalleju Kahrl Willmann, Stauzu frohgā, ſleppen atſtahjis un naw atpalkal nahtis — uſfaukt, lai zik drihs war-redams ſcheit atkal rahdahs —

Turklaht tohp wiffi un katri, kam kahda präffichana no tafs masas atſtahas mantas ta kalleja - puifcha Gihrt Chrnesta buhtu, aizinati, lai lihds jaunu gaddu

1835, kas tas pirmais, ohtrais un treschais tehrmins irr, scheit peemeldahs, jo wehlaki nelahdas prassischas netaps wairs peenemtas.

† † † Künse Brizze, pagasta wezzakais.
J. Wolansky, pagasta teefas frihweris.

* * *

No Preekules muischias polizeies tohp wissi, kam pee tahs atlifuschas mantas ta scheit nomirrufcha muischias frihwera Friedrich Sander kahdas taisnas prassischanas buhtu, kā arri tee, kam tam mirrufham parradus jaatlihdina buhtu, zaur scho usfaukt, sew eefsch to starpu no 6 neddeiham pee feibhs muischae-polizeies peeteiktees; jeb to sagaidiht, ka pehz nolikta laika neweens wairs ar sawahm mekleschanahm netaps peenemts.

Jelaisis ar to appaßchrakstu un sehgeli tahs Preekules muischias polizeies, 18tā September 1834.

(T. S.)
(Nr. 91.)

Herrmann von Korff,
Preekules dūntskungs.

S i n n a p a h r j a u n u g r a h m a t i n n u.

Zums, miheem tizzibas beedreem, taggad nu irr sagahdata tahda grahmatina, kas junis warr rahiht,

Maudas, labbibas un prezzi turgus us plazzi. Rihgē tannī 8tā Oktobra 1834.

	Sudraba naudā. Rb. Rp.		Sudraba naudā. Rb. Rp.
3 rubli 59 $\frac{1}{4}$ kap. papihru naudas gelbeja	1 —	1 pohds kannepu	— 70
5 — papihru naudas	1 37	1 — linnu labbakas surtes	2 60
1 jauns dahlderis	1 32	1 — fliftakas surtes	2 30
1 puhrs rudsu tappe maksahs ar	1 40	1 — tabaka	1 20
1 — kweeschu	1 80	1 — dselses	— 65
1 — meeschu	1 —	1 — sweeta	2 30
1 — meeschu = putrainu	1 50	1 — muzzä filku, preeschu muzzä	5 25
1 — ausu	1 70	1 — — wihschnu muzzä	5 50
1 — kweeschu = miltu	2 80	1 — farkanas fahls	6 —
1 — bihdeletu rudsu = miltu	2 —	1 — rupjas leddainas fahls	5 —
1 — rupju rudsu = miltu	1 40	1 — rupjas baltas fahls	4 15
1 — sūnu	1 20	1 — smalkas fahls	3 80
1 — limnu = sehllas	4 —	50 grafchi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenā. mafsa.	
1 — kannepu = sehllas	1 50		
1 — kūneau	5 —		

B r i h w d r i f f e h t.

No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofraht von Braunschweig, grahm, pahrluhkotais.

No. 495.